

één groepje tot bij Utrecht. Weer een ander groepje was 's middags met de veerpont naar de Betuwe overgestoken; nog in de voorpostenstrook was het uit een bunker op de Grebbeberg met zware mitrailleurs onder vuur genomen; in die bunker meende men met Duitsers te doen te hebben, men bezat er geen kijker¹ – in het schamel uitgeruste Nederlandse leger waren kijkers zeldzaam.

★

Van de Grebbeberg af had men uiteraard al met het blote oog kunnen waarnemen dat er in de voorpostenstrook sinds de dageraad gevochten werd; 's middags kon men er de ene witte vlag zien verschijnen na de andere. Precieze gegevens had men evenwel niet. De hogere commandanten hadden op 10 mei gemeend dat niet meer dan een zwakke Duitse voorhoede tot Wageningen doorgedrongen was; luchtverkenningen had men op 10 mei niet kunnen uitvoeren en de paar verkenningsvluchten welke op de 11de ondernomen werden, leverden geen waarnemingen van belang op. Dus bleef, in strijd met de feiten, met name bij die hogere commandanten de indruk bestaan dat majoor Voigts bataljon (dat, weinig talrijk als het was, nog altijd een heel SS-regiment meer dan twaalf uur lang opgehouden had) nauwelijks weerstand geboden had – maar dan moest het toch mogelijk zijn, die voorpostenstrook met weinig moeite te hernemen! Dat werd uitsluitend als een zaak van moreel gezien.

In Zeist, in het hoofdkwartier van het veldleger, had men het 's morgens druk met het voorbereiden van allerlei bevelen tot reorganisatie: de commandant van het IIIde legerkorps dat nu ten noorden van de Waal stond, kreeg brigade A in de Betuwe onder zijn bevelen; de uit het Land van Maas en Waal afkomstige brigade B werd reserve van het veldleger en kreeg opdracht, naar de buurt van Amerongen door te marcheren (maar zonder haar artillerie); tot nieuwe evacuaties van mensen en vee werd opdracht gegeven; talloze alarmerende berichten omtrent vermeende landingen van Duitse parachutisten kwamen binnen; generaal Winkelman gelastte, als op de rode, verplaatsing van eenheden naar de Vesting Holland om de Duitse luchtlandingstroepen en de Vijfde Colonne te bestrijden (nu werden uit het oostfront van de Vesting Holland dat onder de commandant veldleger resorteerde, de laatste bataljons weggezonden) – en terwijl dat alles gaande was,

¹ A.v., p. 175–87.